

tri-razi-do-300-milyoniv-mert.html.

5. Репіна І. М., Рапута К.О. Розвиток венчурного бізнесу в Україні / Репіна І. М., Рапута К. О. // Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ : КНЕУ, 2018. – № 40. – С. 34-42.

6. Startup Ranking [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.startupranking.com/countries>.

УДК 658.012.32

Дончак Л.Г., к.е.н., доцент

Семчук І.В., к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується високим рівнем невизначеності, структурними змінами, активними інституційними перетвореннями та іншими об'єктивними явищами економічного розвитку країни. За таких умов функціонування підприємств важливого значення набуває формування стратегії інноваційного розвитку, що є одним з основних напрямів підвищення ефективності господарювання та визначається значним збільшенням власного виробництва продукції на основі прискорення науково-технічного прогресу.

Формування інноваційної стратегії на підприємстві є важливим та трудомістким аспектом його діяльності, що дозволяє визначити перспективні напрями роботи, вивчити власні потенційні можливості та досягти конкурентних переваг. Саме ефективно сформована стратегія є запорукою успіху будь-якого підприємства та забезпечення його конкурентоспроможності.

Процес формування стратегії інноваційного розвитку підприємств передбачає сукупність послідовно реалізованих етапів робіт, спрямованих на

досягнення кінцевого результату. Основною метою такої стратегії є посилення активності підприємств до інноваційної діяльності.

Необхідним аспектом процесу формування інноваційної стратегії є аналіз та оцінка можливостей інноваційного розвитку підприємств. Даний етап роботи передбачає дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства. Тут слід зауважити, що якщо на зовнішнє середовище підприємство не в змозі вплинути, щоб покращити інноваційну діяльність (наприклад, високий рівень конкуренції на ринку, надмірні податкові платежі тощо), то визначити стан готовності до створення та впровадження інновацій на самому підприємстві реально. Так, варто оцінити наявні ресурси на підприємстві, рівень інноваційного, інтелектуального потенціалу тощо.

З метою ефективного формування стратегії інноваційного розвитку підприємств необхідна підтримка з боку держави, яка проявляється в створенні привабливих умов для розвитку інноваційного бізнесу, збільшення продуктивності підприємництва, зокрема, завдяки якісним державним послугам; державної підтримки наукоємного бізнесу; стимулювання інвестицій, передачі та просування інновацій, експортної діяльності інноваційної продукції; збільшення рівня знань і навиків людського потенціалу.

В Україні відбувається поступова деградація інноваційного потенціалу: за даними Держстату, кількість дослідників в Україні стрімко скорочується, наукоємність ВВП у 2017 р. становила лише 0,45 %, динаміка кількості підприємств, що займаються інноваціями, негативна (у 2017 році відбулося скорочення кількості підприємств промисловості, що провадили інноваційну діяльність), хоча окремі приклади інноваційного підприємництва та високих технологій, що успішно розвиваються, у нашій економіці існують [1, с. 3-4]. Виходячи з цього, необхідною є розробка ефективного механізму стимулювання суб'єктів господарювання до здійснення інноваційної діяльності.

Ще одним аспектом покращення інноваційної діяльності підприємств є налагодження взаємозв'язку між наукою та підприємництвом в сфері розвитку інновацій. Створення різного виду форм інтеграції освіти, науки та

промисловості спроможні суттєво впливати на формування конкурентоспроможності економіки держави через створення можливості введення дій щодо впровадження перспективних технологій. Все це вимагає пошуку інструментів забезпечення підвищення значення фундаментальної науки, проведення дій щодо зміни інституційної структури науки, взаємозв'язку освіти і науки.

Реалізація будь-яких інноваційних процесів на підприємствах практично не можлива без дієвої системи фінансового забезпечення, що передбачає пошук необхідного обсягу капіталу та залучення інвестицій для реалізації окремих інноваційних проектів. Слід відмітити, що залучені на інноваційну діяльність кошти можуть проявлятися в таких формах, як власні фінансові ресурси, державне фінансування, кредити банків та внески інвесторів.

Наступним етапом процесу формування стратегії інноваційного розвитку підприємств є розробка основних напрямів інноваційної діяльності, а саме:

- 1) інноваційний розвиток техніко-технологічної бази на підприємстві;
- 2) інноваційний розвиток трудових ресурсів підприємства;
- 3) інноваційний розвиток управлінської діяльності підприємства;
- 4) створення нової продукції, послуг.

При формуванні стратегії інноваційного розвитку підприємств важливого значення має оцінка можливих ризиків, оскільки будь-яка господарська діяльність може принести як позитивний результат, так і негативний. Разом з цим, процес формування стратегії потребує постійного контролю, основне призначення якого полягає у виявленні відхилень від плану в ході реалізації стратегії та внесення коригувань шляхом аналізу причин виникнення відхилень, їх можливих наслідків для стратегічного плану в цілому і вироблення рішень, спрямованих на виправлення негативних наслідків або швидкого використання наявних можливостей.

Таким чином, формування стратегії інноваційного розвитку підприємств дасть можливість забезпечити динамічний збалансований інноваційний розвиток, підвищити рівень конкурентоспроможності та створити умови для

посилення економічної активності суб'єктів господарювання.

Література

1. Проект Стратегії інноваційного розвитку України на період до 2030 року. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/10/22/innovatsiynogo-rozvitku-ukraini.pdf>.

УДК 658.012.8

Чубукова О.Ю., д.е.н., професор
Хіміч О.В.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ДЕТЕРМІНАНТИ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток сучасних суб'єктів господарювання формується та забезпечується його детермінантами. Узагальнено детермінант (лат. *determinans* – визначальний) трактується як основний чинник або складова (компонент), що визначає розвиток певного явища, процесу. Із трактуванням детермінант пов'язаний і детермінізм – вчення про взаємозв'язок і об'єктивну зумовленість (причинність) явищ і процесів реальності (природи, суспільства, людської поведінки). У суспільстві, за трактуванням Ж. Гурвича, детермінант – це універсальний чинник, який стимулює інтегрування окремих реалій суспільної дійсності в соціальні рамки або середовище, позиціонує зазначені реалії у визначеному місці соціального простору, детермінант їх наповнює змістом, зумовленим функціональною спрямованістю зазначеного середовища [1, с. 57]. Деякі науковці трактують детермінанти саме з позиції розгляду їх як факторів, що чинять певний вплив. Із цього погляду під терміном «детермінант» із позиції економічних явищ можна розуміти чинник, який впливає на певний економічний процес.

Чинники та стійкі характеристики внутрішнього та зовнішнього середовища діяльності підприємства, які безпосередньо визначають масштаб та